

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu za rok budżetowy 2017 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia

(2018/C 452/02)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–10	11
Ustanowienie Wspólnego Przedsięwzięcia BBI	1–2	11
Zarządzanie	3–5	11
Cele	6	11
Zasoby	7–9	11
Ocena przeprowadzona przez Komisję	10	12
OPINIE	11–23	12
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	12	12
Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń ..	13	12
Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń ..	14	12
Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie	15–17	12
Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw	18–23	13
ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI	24–30	13
Wykonanie budżetu na 2017 r.	24	13
Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach programu „Horyzont 2020”	25–30	14
MECHANIZMY KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	31–35	14
Ramy kontroli wewnętrznej	31–34	14
Zaproszenie do składania wniosków z 2016 r.	35	15
INNE KWESTIE	36	15
Mobilizowanie wkładów od członków z branży	36	15
INFORMACJE NA TEMAT OCENY PRZEPROWADZONEJ PRZEZ KOMISJĘ	37–38	15
ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA		17

WPROWADZENIE

Ustanowienie Wspólnego Przedsięwzięcia BBI

1. Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Bioprzemysłu (BBI) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2014 r. ⁽¹⁾ na okres 10 lat i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 26 października 2015 r.
2. Wspólne Przedsięwzięcie BBI jest partnerstwem publiczno-prywatnym w sektorze bioprzemysłu. Jego członkami założycielami są Unia Europejska (UE) reprezentowana przez Komisję i partnerzy branżowi reprezentowani przez Konsorcjum Bioprzemysłu (BIC).

Zarządzanie

3. Struktura zarządzania Wspólnego Przedsięwzięcia BBI obejmuje Radę Zarządzającą, Dyrektora Wykonawczego, Komitet Naukowy i Grupę Przedstawicieli Państw.
4. W skład Rady Zarządzającej wchodzi pięciu przedstawicieli Komisji działających w imieniu Unii oraz pięciu przedstawicieli członków innych niż Unia, z których co najmniej jeden powinien być przedstawicielem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Rada Zarządzająca ponosi ogólną odpowiedzialność za orientację strategiczną i operacje Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za nadzór nad realizacją jego działań. Dyrektor Wykonawczy odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem.
5. Komitet Naukowy i Grupa Przedstawicieli Państw są organami doradczymi. Komitet doradza w sprawie priorytetów naukowych, które należy uwzględnić w rocznych planach prac Wspólnego Przedsięwzięcia. Grupa Przedstawicieli Państw wydaje opinie na temat strategii i osiągnięcia celów.

Cele

6. Celem Wspólnego Przedsięwzięcia BBI jest realizacja programu działań w zakresie badań naukowych i innowacji w Europie, służącego ocenie dostępności odnawialnych zasobów biologicznych, które można wykorzystać do produkcji biomateriałów, oraz, na tej podstawie, wsparcie tworzenia trwałych łańcuchów wartości w bioprzemysłu. Działania te należy prowadzić poprzez współpracę między zainteresowanymi stronami na wszystkich etapach łańcucha wartości w bioprzemysłu, obejmujących sektory produkcji podstawowej i przetwórstwa, marki konsumenckie, MŚP, ośrodki badawcze i technologiczne oraz uczelnie.

Zasoby

7. Maksymalny wkład UE w działania Wspólnego Przedsięwzięcia BBI w wysokości 975 mln euro ma zostać sfinansowany z budżetu programu „Horyzont 2020” ⁽²⁾. Członkowie z branży mają z kolei przekazać zasoby o wartości co najmniej 2 730 mln euro przez cały okres funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia ⁽³⁾, z czego przynajmniej 182,5 mln euro powinny stanowić wkłady pieniężne na poczet działalności operacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia. Ponadto muszą oni ponieść koszty w wysokości co najmniej 1 755 mln euro, realizując dodatkowe działania wykraczające poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia BBI ⁽⁴⁾.
8. Koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia BBI są ograniczone do 58,5 mln euro i są pokrywane poprzez wkłady finansowe dzielone równo w ujęciu rocznym między UE i członków reprezentujących branżę ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 560/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 130).

⁽²⁾ Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

⁽³⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 560/2014 działania dodatkowe obejmują wkłady niepieniężne na rzecz realizacji działań wykraczających poza plan prac i budżet Wspólnego Przedsięwzięcia, lecz przyczyniających się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej na rzecz bioprzemysłu. Zgodnie z art. 4 ust. 4 tego samego rozporządzenia koszt działań dodatkowych musi zostać poświadczony przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie jest poddawany kontroli przez Wspólne Przedsięwzięcie, Europejski Trybunał Obrachunkowy ani żaden inny organ unijny.

⁽⁵⁾ Art. 12 ust. 2 statutu Wspólnego Przedsięwzięcia BBI (załącznik I do rozporządzenia (UE) nr 560/2014).

9. W 2017 r. ostateczny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia BBI wyniósł 91,6 mln euro (w 2016 r. wynosił on 66 mln euro). Na dzień 31 grudnia 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie zatrudniało 20 pracowników (w 2016 r. było to również 20 osób)⁽⁶⁾.

Ocena przeprowadzona przez Komisję

10. W czerwcu 2017 r. Komisja ukończyła ocenę śródkresową działań podjętych przez Wspólne Przedsięwzięcie, w następstwie której sporządziło ono plany działania, by zrealizować zalecenia wynikające z tej oceny. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu Trybunał zamieścił sekcję dotyczącą planów działania wdrożonych przez Wspólne Przedsięwzięcie w odpowiedzi na wnioski z oceny. Została ona przedstawiona wyłącznie w celach informacyjnych i nie wchodzi w zakres opinii pokontrolnej bądź ustaleń Trybunału.

OPINIE

11. Trybunał zbadał:

- a) sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia obejmujące sprawozdanie finansowe⁽⁷⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁸⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2017 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań, zgodnie z postanowieniami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału sprawozdanie Wspólnego Przedsięwzięcia za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

15. Na mocy art. 310-325 TFUE oraz regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Wspólnego Przedsięwzięcia ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

⁽⁶⁾ Więcej informacji na temat Wspólnego Przedsięwzięcia BBI i jego działalności można znaleźć na jego stronie internetowej: <https://www.bbi-europe.eu>.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

16. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Wspólnego Przedsięwzięcia do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

17. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Wspólnego Przedsięwzięcia.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

18. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

19. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo oraz ogólnej prezentacji sprawozdania.

20. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej i ocenia stosowane przez Wspólne Przedsięwzięcie procedury poboru opłat i innych dochodów.

21. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności (w tym płatności z tytułu nabycia aktywów) z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty.

22. Sporządzając niniejsze sprawozdanie i opinie, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁹⁾.

23. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu na 2017 r.

24. Ostateczny budżet na 2017 r. obejmował środki na zobowiązania w wysokości 92,9 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 91,6 mln euro. Wartości wskaźnika wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 97 % i 95 %. Większość płatności dokonanych przez Wspólne Przedsięwzięcie stanowiły płatności zaliczkowe na rzecz umów o udzielenie dotacji zawartych w efekcie zaproszeń do składania wniosków z 2016 r.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach programu „Horyzont 2020”

25. Z maksymalnej kwoty 975 mln euro wkładu pieniężnego UE, który miał zostać przydzielony na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia BBI przez cały okres jego funkcjonowania, do końca 2017 r. UE przekazała wkład pieniężny w łącznej kwocie 150,7 mln euro.

26. Członkowie z branży nie mają obowiązku przekazania minimalnej kwoty wkładów niepieniężnych na rzecz działalności Wspólnego Przedsięwzięcia. Na koniec 2017 r. zgłosili oni wkłady niepieniężne w wysokości 26 mln euro na poczet działalności operacyjnej, przy czym żaden z tych wkładów nie został jeszcze zatwierdzony przez Dyrektora Wykonawczego. Ponadto Rada Zarządzająca zatwierdziła wkłady pieniężne członków z branży w wysokości 5,8 mln euro na poczet kosztów administracyjnych.

27. Z minimalnej kwoty 182,5 mln euro wkładów pieniężnych, które członkowie z branży mieli wnieść na poczet kosztów operacyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia przez cały okres jego funkcjonowania, do końca 2017 r. przekazano zaledwie 0,8 mln euro. W konsekwencji Komisja (DG RTD) wstrzymała swój wkład pieniężny w kwocie 50 mln euro na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Choć w lutym 2017 r. Komisja zainicjowała zmianę rozporządzenia ustanawiającego BBI⁽¹⁰⁾ celem umożliwienia członkom z branży przekazywania wkładów pieniężnych również na poziomie projektów, istnieje duże ryzyko, że nie zdołają oni osiągnąć minimalnej kwoty wkładów pieniężnych na działalność operacyjną przed końcem programu BBI.

28. Z kwoty co najmniej 1 755 mln euro wkładów członków z branży, które miały zostać wniesione na rzecz dodatkowych działań realizowanych poza programem prac Wspólnego Przedsięwzięcia, do końca 2017 r. zgłoszono i poświadczono 663,6 mln euro (39%) Niemniej jednak wobec faktu, że Trybunał nie posiada uprawnień do kontroli wkładów niepieniężnych członków na rzecz działań dodatkowych, nie może wydać opinii co do ich charakteru, jakości i wielkości.

29. W związku z tym na koniec 2017 r. łączna kwota wkładów ze strony członków z branży wyniosła 670,2 mln euro (z czego niemal 100% stanowiły wkłady na rzecz działań dodatkowych), podczas gdy wkład pieniężny ze strony UE wyniósł 150,7 mln euro (zob. także pkt 36).

30. Z maksymalnej puli środków operacyjnych i administracyjnych na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia w kwocie 1 186,75 mln euro⁽¹¹⁾ do końca 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania na kwotę 509,8 mln euro i dokonało płatności na kwotę 172,2 mln euro.

MECHANIZMY KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Ramy kontroli wewnętrznej

31. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło wiarygodne procedury kontroli *ex ante* oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej. Sytuacja na koniec 2017 r. pokazała, że w dużej mierze wdrożono większość istotnych standardów kontroli wewnętrznej, przy czym niektóre standardy, takie jak SKW 8 – procesy i procedury, SKW 10 – ciągłość działania oraz SKW 11 – zarządzanie dokumentacją, miały zostać w pełni wdrożone w 2018 r.

32. Powołana przez Komisję Wspólna Służba Audytu jest odpowiedzialna za kontrolę *ex post* zestawień wydatków poniesionych w ramach projektów z programu „Horyzont 2020”. W 2017 r. Wspólne Przedsięwzięcie, wraz ze Wspólną Służbą Audytu i DG RTD, rozpoczęło pierwszą kontrolę *ex post* dotyczącą losowo dobranej próby okresowych zestawień wydatków poniesionych w ramach programu „Horyzont 2020”. Jej rezultaty zostaną jednak podane do wiadomości dopiero w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia za 2018 r.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2018/121 z dnia 23 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 560/2014 w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu (Dz.U. L 22 z 26.1.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ Kwota ta obejmuje maksymalny wkład UE na poczet kosztów operacyjnych i administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia (975 mln euro) oraz wkład pieniężny członków z branży na rzecz kosztów administracyjnych (29,25 mln euro) i operacyjnych (182,5 mln euro) Wspólnego Przedsięwzięcia. Kwoty te nie obejmują wkładów pieniężnych członków z branży na rzecz kosztów operacyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia na poziomie projektów.

33. W oparciu o ocenę systemu kontroli wewnętrznej we Wspólnym Przedsięwzięciu i bezpośrednio badanie operacji z zakresu dochodów, płatności, dotacji i zamówień wyniki kontroli dały Trybunałowi wystarczającą pewność, że ogólny poziom błędów resztowych w przypadku Wspólnego Przedsięwzięcia znajduje się poniżej progu istotności.

34. Na koniec 2017 r. nie zakończono jeszcze procesu wprowadzania zmian we wspólnych narzędziach Komisji służących do zarządzania dotacjami w ramach programu „Horyzont 2020” i monitorowania, które to zmiany są niezbędne do przetwarzania wkładów niepieniężnych Wspólnego Przedsięwzięcia.

Zaproszenie do składania wniosków z 2016 r.

35. W wyniku zaproszenia do składania wniosków o dotacje z 2016 r. zagadnienia dotyczące działań w zakresie badań naukowych i innowacji podjęto jedynie w dość niewielkim zakresie. Wspomniane działania z łącznym budżetem w wysokości 50 mln euro obejmowały 12 zagadnień, z których każde było ukierunkowane na określone wyzwania wynikające z działań demonstracyjnych i wdrożeniowych dotyczących łańcucha wartości. Wszystkie kwalifikujące się wnioski oceniono pod kątem spełniania kryteriów oceny „Horyzont 2020” i sklasyfikowano do celów współfinansowania w ramach wspólnej linii budżetowej. Większość środków na dotacje została jednak przeznaczona na trzy spośród sześciu finansowanych zagadnień, a jednocześnie Wspólne Przedsięwzięcie nie mogło zapewnić finansowania na rzecz sześciu pozostałych, mimo że w przypadku czterech z nich otrzymało wnioski kwalifikujące się do współfinansowania. Aby zagwarantować optymalne finansowanie najważniejszych zagadnień, Wspólne Przedsięwzięcie powinno rozważyć ograniczenie liczby wniosków w przeliczeniu na zagadnienie poprzez określenie w zaproszeniu orientacyjnego budżetu na każde z zagadnień.

INNE KWESTIE

Mobilizowanie wkładów od członków z branży

36. Jednym z głównych celów Wspólnego Przedsięwzięcia jest mobilizowanie wkładów od członków z branży w obszarze jego działalności⁽¹²⁾. W przypadku zarówno działalności operacyjnej, jak i działań dodatkowych minimalny efekt mnożnikowy wynosi 2,8⁽¹³⁾. Rozporządzenie ustanawiające BBI nie nakłada jednak na członków z branży obowiązku przekazania minimalnej kwoty wkładów niepieniężnych na poczet działalności operacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia⁽¹⁴⁾. W związku z tym nie można ustalić minimalnego efektu mnożnikowego dla wkładów niepieniężnych na rzecz tej działalności. Wobec faktu, że Trybunał nie posiada uprawnień do kontroli wkładów niepieniężnych na rzecz działań dodatkowych, nie może wydać opinii co do charakteru, jakości czy rzeczywistej wielkości takich wkładów⁽¹⁵⁾.

INFORMACJE NA TEMAT OCENY PRZEPROWADZONEJ PRZEZ KOMISJĘ

37. Ocena śródkresowa⁽¹⁶⁾ dotycząca działalności Wspólnego Przedsięwzięcia BBI obejmowała okres od 2014 do 2016 r. i została przeprowadzona przez Komisję z pomocą niezależnych ekspertów, jak przewidziano w rozporządzeniu Rady w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu⁽¹⁷⁾. Ocena dotyczyła funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia z perspektywy stosowności, wydajności, skuteczności, spójności i wartości dodanej UE, z uwzględnieniem dodatkowo kwestii jawności i przejrzystości. Wyniki tej oceny zostały uwzględnione w sprawozdaniu przesłanym przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w październiku 2017 r.⁽¹⁸⁾

⁽¹²⁾ Motyw 3 rozporządzenia (UE) nr 560/2014 stanowi, że partnerstwo to powinno opierać się na zrównoważonym wkładzie wszystkich partnerów.

⁽¹³⁾ Łączna minimalna kwota wkładów przekazanych przez członków z branży na poczet działalności operacyjnej i działań dodatkowych Wspólnego Przedsięwzięcia (2 730 mln euro) podzielona przez maksymalną kwotę wkładu pieniężnego UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia (975 mln euro).

⁽¹⁴⁾ W art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 560/2014 przewidziano, że członkowie z branży i podmioty badawcze powinny wnieść całkowity wkład w wysokości co najmniej 2 730 mln euro w okresie funkcjonowania Wspólnego Przedsięwzięcia, z czego przynajmniej 1 755 mln euro powinny stanowić koszty poniesione przez nie w trakcie realizacji działań dodatkowych wykraczających poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia. Ponadto art. 12 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsięwzięcia stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia stanowi, że z tej całkowitej kwoty członkowie z branży muszą przekazać wkłady finansowe (pieniężne) na poczet kosztów operacyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia w wysokości co najmniej 182,5 mln euro.

⁽¹⁵⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 560/2014 koszty działań dodatkowych są poświadczane przez niezależnego audytora zewnętrznego wyznaczonego przez Wspólne Przedsięwzięcie. Koszty te nie są poddawane kontroli przez Wspólne Przedsięwzięcie BBI ani żaden organ unijny.

⁽¹⁶⁾ Ocena śródkresowa Wspólnego Przedsięwzięcia BBI (za lata 2014–2016) działającego na podstawie programu „Horyzont 2020”. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/bbi.pdf>

⁽¹⁷⁾ Art. 11 rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

⁽¹⁸⁾ Dokument roboczy służb Komisji: Ocena śródkresowa wspólnych przedsięwzięć działających na podstawie programu „Horyzont 2020” (SWD(2017) 339 final).

38. W odpowiedzi na zalecenia przedstawione przez oceniających⁽¹⁹⁾ Wspólne Przedsięwzięcie opracowało plan działania zatwierdzony przez Radę Zarządzającą w marcu 2018 r.⁽²⁰⁾ Wspólne Przedsięwzięcie zasadniczo zaakceptowało zalecenia i przystąpiło już do realizacji pewnych działań⁽²¹⁾, tak aby wyeliminować główne problemy poruszone w ocenie śródkresowej. Jak wynika z planu działania, większość działań podjętych w następstwie zaleceń powinna zostać zrealizowana w 2018 i 2019 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Neven MATES, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 2 października 2018 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽¹⁹⁾ Konkretnie zalecenia wynikające z oceny śródkresowej dotyczą m.in.: zwiększenia udziału państw członkowskich UE-13; większego zaangażowania instytucji edukacyjnych i badawczych; lepszego skoordynowania wszystkich inicjatyw unijnych na rzecz pobudzenia biogospodarki; przeznaczenia zasobów na zagadnienia, które przyniosą szersze i długotrwałe korzyści; zwiększenia i zintensyfikowania zaangażowania ze strony sektora prywatnego; sporządzania sprawozdań zawierających kompleksowy opis wkładów ze środków publicznych i prywatnych dokonanych jak dotąd na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia BBI; monitorowania postępów poprzez coroczne porównanie prognozowanych i osiągniętych wartości kluczowych wskaźników efektywności przyjętych dla BBI; dalszego wspierania koordynacji bioinicjatyw poprzez promowanie większej liczby działań koordynacyjno-wspierających.

⁽²⁰⁾ Plan działania został sporządzony w ścisłej współpracy z Konsorcjum Bioprzemysłu (BIC) i Komisją Europejską.

⁽²¹⁾ Konkretnie działania, które mają zostać zrealizowane przez Wspólne Przedsięwzięcie zgodnie z planem działania, obejmują: promowanie nowych łańcuchów wartości z udziałem nowych podmiotów; wspieranie dalszego rozwoju krajowych i regionalnych strategii w zakresie biogospodarki w państwach członkowskich; monitorowanie i analizę rezultatów projektów w celu promowania ich wykorzystania w przyszłych projektach; zwiększenie w maksymalnym możliwym zakresie wkładów finansowych i niepieniężnych ze strony partnerów branżowych i zapewnienie, by w rocznym sprawozdaniu z działalności szczegółowo uwzględniano kwestię skutecznej sprawozdawczości i poświadczania wkładów niepieniężnych z sektora prywatnego na rzecz działalności operacyjnej i dodatkowych działań; koordynację z Komisją Europejską w celu wspierania komplementarności działań i unikania przypadków nakładania się programów unijnych.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

W odniesieniu do poszczególnych punktów uwag Trybunału:

27. Problem dotyczący zapewniania wkładów finansowych tylko na poziomie programu jest znany od samego początku inicjatywy, ponieważ partnerzy branżowi wyrażali już takie obawy (związane z zapewnianiem wkładów finansowych na poziomie programu, które miały być rozdzielane w ramach otwartych zaproszeń do składania ofert). W związku z tym zarząd Wspólnego Przedsięwzięcia BBI w maju 2016 r. powołał grupę zadaniową, w skład której wchodziła Komisja Europejska, Komisji Europejskiej i Biura Programowego Wspólnego Przedsięwzięcia BBI. W konsekwencji Komisja Europejska rozpoczęła proces wprowadzania zmian do rozporządzenia ustanawiającego BBI, aby umożliwić partnerom prywatnym zapewnianie wkładów finansowych również na poziomie projektu. Jednak ponieważ powyższa zmiana weszła w życie dopiero w lutym 2018 r., tj. po zamknięciu czterech z siedmiu zaproszeń do składania ofert zaplanowanych na okres do 2020 r. (włącznie), wciąż istnieje ryzyko, że minimalna kwota udziału finansowego (wkładów pieniężnych) nie zostanie uzyskana do zakończenia programu BBI. W związku z powyższym, w 2018 r. zarząd Wspólnego Przedsięwzięcia BBI odnowił mandat grupy zadaniowej, aby wypracować inne sposoby uzyskania najwyższej możliwej kwoty.

35. Wspólne Przedsięwzięcie BBI wyjaśnia, że opcja uszeregowania kwalifikujących się ofert i współfinansowania ich w ramach limitów wspólnego budżetu jest zgodna z zasadami programu Horyzont 2020, a także szeroko stosowana w zakresie programu ramowego. Wspólne Przedsięwzięcie BBI przyjmuje do wiadomości wskazaną przez Trybunał rekomendację, aby rozważyć ograniczenie liczby ofert dla danego zagadnienia, określając orientacyjny budżet na każde z zagadnień w zaproszeniach do składania ofert. Wspólne Przedsięwzięcie BBI będzie w dalszym ciągu rozważać zastosowanie takiego rozwiązania w przyszłych zaproszeniach do składania ofert, co zapewni najbardziej optymalną implementację Planu Badań Strategicznych inicjatywy BBI.
